

Saps quina joguina necessita el teu infant?

Guia d'esquemes d'acció

A composite image of a doll. The upper half is a robot head with a blue square face, a single circular eye, and a red mouth. The lower half is a doll with long red hair, blue eyes, and a pink knitted dress. The doll's body is a knight's armor, featuring a white surcoat with a red cross and a shield with a red cross. The doll is wearing pink ballet shoes and yellow leggings with black circular patterns.

**Tot un món
per jugar**

**Per una tria conscient de
les joguines i lliure d'estereotips**

En quin moment està el nostre infant?

Si has arribat fins a aquesta guia és perquè t'interessa saber com identificar els interessos i les necessitats de la teva criatura per tal de poder fer una tria de joguines el més encertada possible.

Per ajudar-te en aquest propòsit, et convidem a aprofundir una mica en els esquemes d'acció.

Esquemes d'acció

Hi ha moltes accions que els infants realitzen en el seu joc espontani i que als adults ens costa comprendre o trobar sentit. En realitat, però, són senyals de les necessitats evolutives de les criatures.

Són una eina d'observació més, però no l'única. Ens ajuden a prendre consciència del moment en què es troben.

Quins esquemes podem trobar?

A continuació et presentem els esquemes, a quines accions responen i quins materials poden acompanyar aquest interès.

Els esquemes d'acció no estan aïllats, alguns dominen durant una temporada, altres apareixen de passada i, fins i tot, n'hi haurà que passaran inadvertits als nostres ulls.

Esquema de Connexió

Els agrada unir els objectes entre sí i separar-los.

Els observem enfeinats lligant, unint, empegant, retallant,...

QUÈ FAN?

Pugen i baixen cremalleres.

Enganxen gomets.

Fan collarets.

Construeixen i destrueixen torres repetidament.

Juguen amb els imants de la nevera.

Lliguen cordes, teles,...

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Vies de tren.

Construccions magnètiques.

Legos.

Mocadors.

Cordes.

Material per a manualitats.

Blocs de fusta.

Pinces de roba i teles.

Esquema de Connexió

Esquema de Trasllat

Els fascina carregar objectes i traslladar-los d'un lloc a un altre.

Exploren el pes, el volum, les distàncies, l'orientació espacial, la direcció,...

QUÈ FAN?

Recullen tot tipus d'objectes del terra.

Carreguen més coses de les que poden portar.

Omplen bosses i motxilles d'objectes.

Traslladen objectes i creen el seu propi ordre.

Arrosseguen cadires i tamborets.

Empenyen el carro de la compra.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Carretilles.

Carros de nines.

Cistelles, bosses, galledes, bols,...

Tresors naturals i peces soltes.

Safates.

Safates sensorials, culleres, pots,...

Tot tipus d'elements per omplir i buidar.

Pipetes, xeringues, comptagotes, esponges ...

Esquema de Trasllat

Esquema de Trajectòria

S'interessen per com els objectes i ells mateixos es mouen en l'espai.

És un esquema totalment vinculat al moviment i a la relació causa-efecte.

QUÈ FAN?

Deixen caure objectes des de diferents nivells.

Salten.

Es deixen caure.

Es gronxen.

Llisquen pels tobogans.

Llancen pilotes i altres objectes.

Observen el recorregut de l'aigua.

Gaudeixen de les rampes i llancen objectes.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Jocs de punteria.

Pilotes de diferents mides i materials.

Rodaris.

Vehicles.

Taula corba.

Circuit de bales o pilotes.

Frisbees o boomerangs.

Estels.

Jocs de papiroflèxia (avions de paper).

Esquema de Trajectòria

Esquema de Transformació

Els encanten les relacions de causa - efecte amb barreges.

Mostren interès en què les coses canviïn en substància i aparença.

QUÈ FAN?

“Marranegen” i fan pastetes.
Fan galetes, pans de pessic, massa de pizza,...
Juguen amb fang i s'embruten.
Barregen la plastelina.
Modelen amb fang o argila.
Tallen o estripen papers.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Masses per modelar com fang o plastelina.
Morters per picar.
Col·ladors i embuts.
Pots i recipients.
Estris de cuina.
Sorra kinètica.
Estris pel sorral.
Regadores.
Safates per fer barreges.
Kit de jardineria.
Pintures.

Esquema de Transformació

Esquema de Tancament

Els observem creant recintes per tancar objectes o tancar-se ells mateixos.

Experimenten amb les mides, les formes, els volums, les mesures i els límits físics.

QUÈ FAN?

Es posen a dins de caixes.

Green muralles amb coixins.

Construeixen tancaments per a animals o ninots.

Caminen per les línies del terra.

Emmarquen amb línies els dibuixos que realitzen.

Posen els dits en qualsevol orifici.

Ressegueixen les siluetes dels objectes o dibuixos.

Tanquen objectes dins d'altres.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Blocs de fusta.

Construccions magnètiques.

Peces psicomotrius.

Cases o capsas de tancaments.

Arc de sant martí de fusta.

Recipients amb tapa.

Hula Hoops.

Animals i personatges.

Peces soltes.

Catifes o moquetes que limitin l'espai (el més neutres possible).

Esquema de Tancament

Esquema d' Orientació

Els agrada mirar el món des de diferents angles, perspectives i filtres.

Experimenten les posicions, l'equilibri i la consciència espacial.

QUÈ FAN?

Exploren les altures.
Miren des de diferents perspectives i salten.
S'enfilen per tot arreu.
Es penjen cap per avall.
Miren a través d'objectes.
Miren a través de les cames amb el cap del revés.
Es penjen de diferents llocs.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Calidoscopis, lupes, blocs translúcids,...
Miralls.
Mobiliari o peces psicomotrius.
Llit elàstic.
Espatllera o rocòdrom.
Joc Twister.
Balancins i gronxadors.
Càmera de fotos per fer fotos des de diferents perspectives.

Esquema d' Orientació

Esquema de Rotació

Mostren molt interès per objectes que giren sobre un eix o bé, per girar ells mateixos. És un esquema molt energètic i corporal.

QUÈ FAN?

Giren sobre ells mateixos fins a marejar-se.

Obren i tanquen ampolles.

Observen com giren les rodes dels vehicles.

Giren els rotllos de paper higiènic.

Fan la croqueta.

Obren i tanquen aixetes de rosca.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Vehicles amb rodes.

Jocs amb engranatges.

Rodets per pintar.

Molinets d'aigua, sorra o vent.

Anelles.

Bicicletes i patinets.

Baldufes.

Jocs amb eines per cargolar.

Circuit de bales o pilotes.

Cèrcol de turmell per saltar.

Corda de saltar.

Hula Hoops o Diabolo.

Esquema de Rotació

Esquema de Contenir

Necessiten agrupar objectes en diferents recipients i juguen amb la dualitat buit-ple. També els agrada posar-se en llocs que els continguin i els proporcionin seguretat.

QUÈ FAN?

Omplen galledes, cistells i pots amb joguines i objectes.

Juguen a omplir gots d'aigua fins a vessar.

S'omplen les butxaques de tresors.

Es posen a dins de caixes o recipients no gaire grans.

Recol·lecten objectes de tota mena i els posen en calaixos.

Juguen al sorral a omplir les galledes fins a dalt.

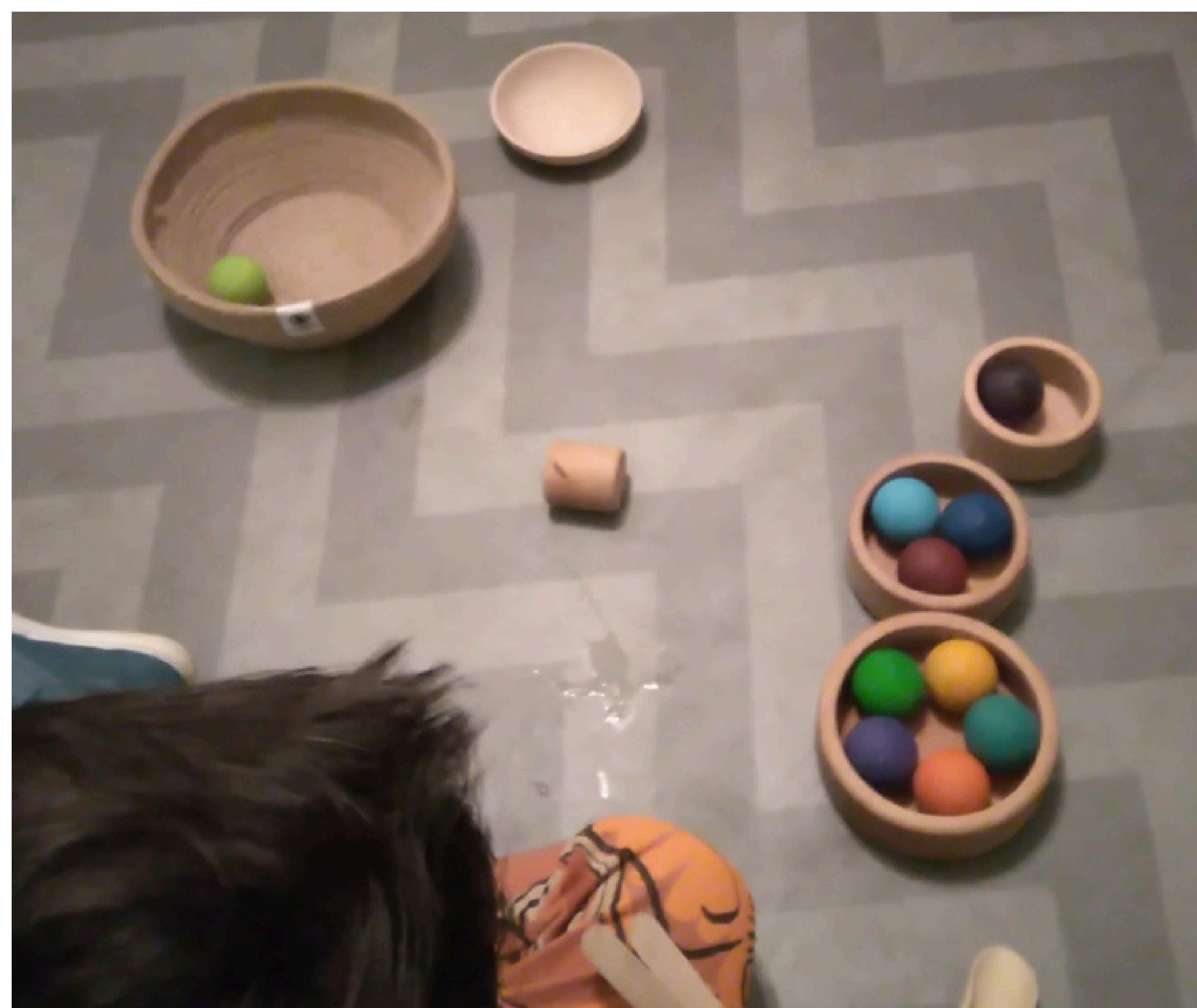
QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Carros i carretilles per omplir i arrossegar.

Tota mena de recipients: galledes, pots, cistelles, bosses,...

Camions i vehicles grans amb remolc.

Esquema de Contenir

Esquema de Posició

Gaudeixen alineant objectes o endreçant d'acord amb una característica. Està molt vinculat al pensament lògic i matemàtic. Respon a la seva necessitat d'ordre i bellesa.

QUÈ FAN?

Col·loquen objectes un al costat de l'altre formant línies.

Endrecen els elements segons la mida, el color, la forma,...

Necessiten que es presenti el menjar sense barrejar els ingredients.

Reparteixen elements i materials entre diferents persones.

Busquen mantenir l'ordre en certs aspectes fent sempre les coses de la mateixa manera.

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Animals.

Safates per classificar.

Jocs de classificació i ordenació.

Jocs per apilar.

Capses de diferents mides.

Oueres.

Botons de tota mida.

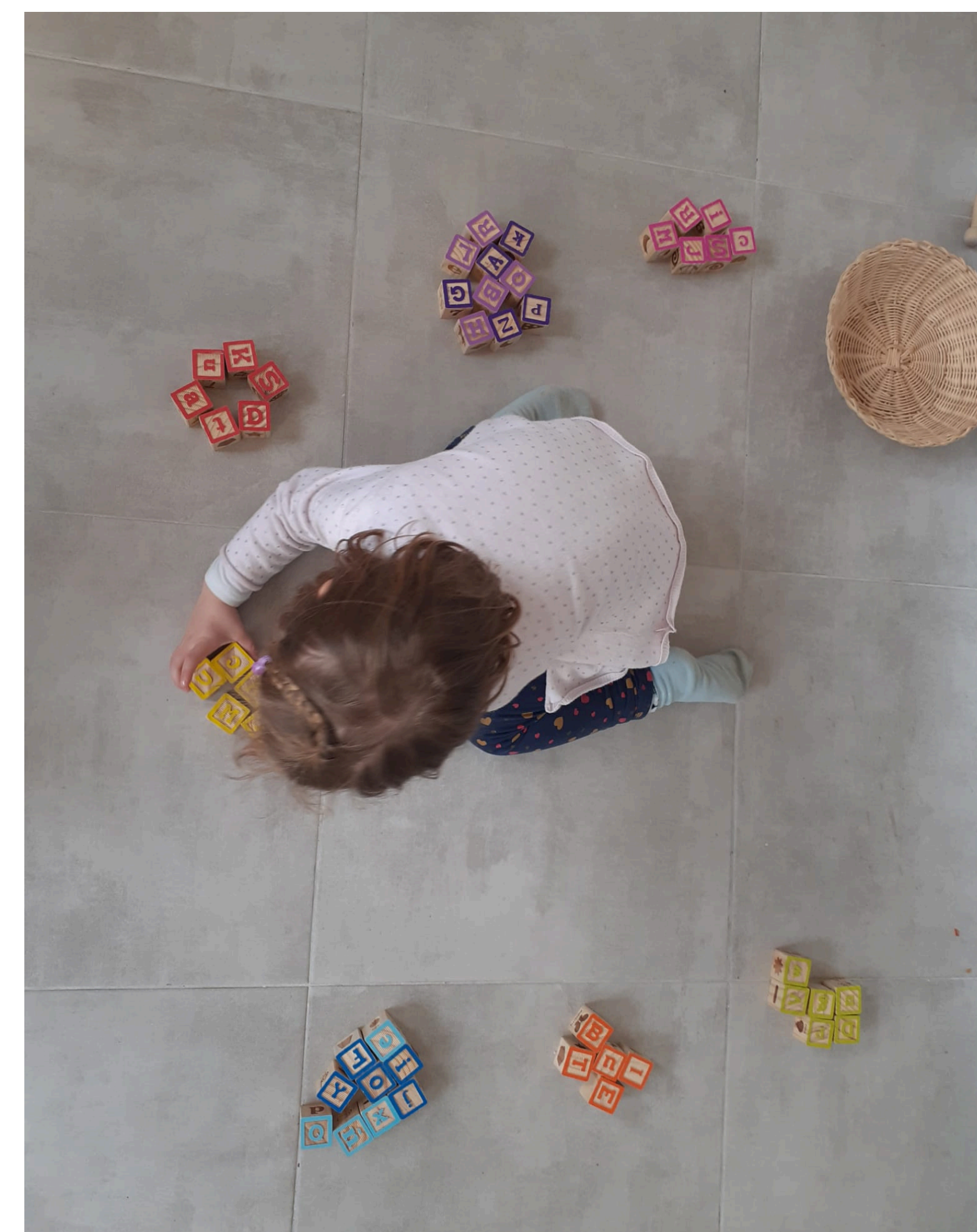
Jocs de mides i volums.

Balança i pesos.

Per fer collars i polseres.

Tota mena de peces i elements amb característiques comunes.

Esquema de Posició

Esquema de Cobertura

Gaudeixen embolicant objectes, tapant-se, i cobrint altres materials.

Exploren com ells o els objectes poden estar dins d'altres objectes.

QUÈ FAN?

S'amaguen en tota mena de llocs..

Es vesteixen amb tot tipus de roba.

Enterren objectes a la sorra.

Juguen a fer cabanyes o coves.

Posen a dormir els ninots i els tapen.

Amaguen coses en llocs secrets.

Es pinten el propi cos, les parets, el terra,...(cobrint tot).

QUÈ ELS PODEM OFERIR:

Disfresses i complements com barrets, collarets, bufandes,...

Teles, pinces i cordes.

Matrioskes.

Capses de cartró.

Túnels i casetes.

Papers murals, d'embolicar, de diari,...

Maquillatge, pintura, guixos,...

Galledes, pales, rasclets,...

Esquema de Cobertura

L'essencial és invisible als ulls...

Potser ara ja estàs pensant en una llista de materials, deixa, però, que et recordem els imprescindibles que no podran faltar:

- Temps compartit.
- Joc a l'aire lliure amb elements naturals.
- Mirada amorosa i conscient del seu joc.

Aquesta guia només és això, una guia. Tu coneixes el teu infant millor que ningú. Gaudeix.

Silvente, J. (2021). Esquemas de acción: una guía para acompañar el juego.
Ver Pensar Sentir: Barcelona